

Souhrnná teritoriální informace:

Filipíny

Zastupitelský úřad 16. 5. 2022 9:18

Filipíny jsou nejstarší demokracií v regionu jihovýchodní Asie s nadějně se rozvíjející ekonomikou s prozápadní kulturou. Hlavou státu je prezident, který je zároveň v čele vlády (prezidentská republika). Země je jediným asijským státem s dominantním křesťanstvím (katolická církev, značný zájem o Pražské Jezulátko). Blízkost kultur, potenciál Filipín stát se do konce této dekády jednou z 30 největších ekonomik světa a také schopnost ČR se v zemi prosazovat lépe než v tradičních asijských tygrech předjímá intenzitu vztahů a silný vzájemný zájem o spolupráci. Vedle tradičních sektorů jako obchod a cestovní ruch se rozvíjí spolupráce v resortech financí, obrany, životního prostředí, školství a dalších.

Současné vzájemné vztahy jsou na dobré úrovni, v politické oblasti neexistují žádné problémy. ČR oceňuje demokratickou tradici na Filipínách. Česká republika od roku 2001 pravidelně realizuje na Filipínách projekty rozvojové spolupráce, sloužící mj. i k otevírání dveří pro české univerzity, instituce a firmy. V předpandemickém období filipínská ekonomika několik let rostla mezi 5 - 7 % ročně a masivně investovala do modernizace dopravy a infrastruktury, školství a zdravotnictví, energetiky a do ozbrojených složek. Od druhého pololetí 2021 v zemi pokračuje postupná ekonomická obnova po recesi, která trvala pět po sobě jdoucích čtvrtletí a skončila až ve druhém kvartálu roku 2021. Předpokládá se, že s rozvolněním protiepidemických opatření a otevřením ekonomiky dojde v návratu tempa hospodářského růstu do předpandemického pásma kolem 5 %. O Filipíny projevuje zájem rostoucí počet podnikatelů. Úspěšně se vyvíjí obchodní výměna. Český vývoz dosahuje úrovně obdobné zemím, které byly dříve označovány za prioritní, obchodní bilance je ovšem negativní v neprospěch ČR.

Základní údaje	
Hlavní město	Manila
Počet obyvatel	109,60 mil.
Jazyk	Dva úřední jazyky: angličtina a filipínština (tagalština).
Náboženství	92 % křesťané, 6 % muslimové 2 % jiná náboženství
Státní zřízení	unitární prezidentská republika
Hlava státu	Rodrigo Roa Duterte
Hlava vlády	Rodrigo Roa Duterte
Název měny	Filipínské peso (PHP)
Cestování	
Časový posun	+ 7 (zimní) , + 6 hodin (letní)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Mgr. Jana Šedivá
Ekonomický úsek	Ing. Maroš Martin Guoth
Konzulární úsek	Mgr. Ján Krivoš
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	2021
Nominální HDP (mld. USD)	999,3
Hospodářský růst (%)	5,4
Inflace (%)	4,4
Nezaměstnanost (%)	7,9

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Filipíny (oficiálně Republika ng Pilipinas) jsou od získání nezávislosti na USA v r. 1946 republikou a nejstarší demokracií v jihovýchodní Asii. Filipíny jsou zastupitelskou demokracií a unitárním státem, s výjimkou autonomního regionu Bangsamoro. Prezident je hlava státu i vlády a vrchní velitel ozbrojených sil, je volen přímou volbou na 6 let. Dvoukomorový Kongres se skládá z horní komory (Senátu) – volen na 6 let, a komory dolní (Sněmovny reprezentantů) - volena na 3 roky. Souostroví je rozvojovou zemí (podle Světové banky „lower-middle income country“), která prochází ekonomickými reformami. Setrvalý ekonomický růst, narušený v letech 2020 - 2021 pandemií COVID-19, je založen na domácích investicích a remitencích od filipínských občanů žijících v zahraničí. Stabilitu země dlouhodobě ohrožují maoističtí povstalci a separatismus muslimských etnik na jižním ostrově Mindanao. Prezidentem je od 1. července 2016 Rodrigo Roa Duterte, kterého mandát skončí k 30. červnu 2022. Ve všeobecných volbách, které proběhly 9. května 2022, byl prezidentem zvolen Ferdinand "Bongbong" Marcos, syn bývalého diktátora Ferdinanda Marcose. Viceprezidentkou byla zvolena Sara Duterte, dcera dosavadního prezidenta. Složení nového vládního kabinetu bude známo v průběhu června, resp. července 2022.

1.2 Zahraniční politika země

Filipíny jako bývalá španělská a posléze americká kolonie se dlouhodobě orientovala na strategické partnerství s USA. S příchodem prezidenta Duterteho došlo ke změně kurzu zahraniční politiky Filipín k tzv. „nezávislé politice“, která přinesla odklon od USA a příklon zejména k Číně. Duterte se vůči USA dlouhodobě vymezoval a urážel je navzdory tomu, že USA jsou de facto garantem filipínské bezpečnosti na základě Smlouvy o vzájemné obraně z roku 1951. K třikrát odloženému vypovězení smlouvy nakonec nedošlo a toto zcela zásadní partnerství Filipín a USA tak i nadále tvoří důležitou součást filipínské zahraniční politiky. Od Číny očekávají Filipíny příliv investic, navýšení vzájemného obchodu a pomoc s budováním infrastruktury, přestože reálná výše obchodu a investic nedosahuje slibované výše a zadlužení Filipín vůči Číně je markantní. Čína také ohrožuje územní integritu Filipín obsazováním ostrovů a útesů v exkluzivní ekonomické zóně Filipín. Významným článkem zahraniční politiky Filipín je členství v regionální Asociaci států jihovýchodní Asie (ASEAN), kterou v r. 1967 Filipíny spoluzakládaly a usilují o větší integraci, např. prostřednictvím ASEAN Economic Community (AEC). Mezi tradiční filipínské partnery dále patří Korejská republika, Japonsko nebo Austrálie. Vztahy s Evropskou unií nepatří pro Filipíny mezi prioritní, nicméně jsou velice důležité z pohledu obchodu a investic a poskytování rozvojové pomoci. Vztahy EU a Filipín a vzájemnou spolupráci upravuje „Rámcová dohoda o partnerství mezi EU a Filipínami“ (tzv. PCA), která vstoupila v platnost v březnu 2018. Na jejím základě probíhá např. politický, lidskoprávní, ekonomicko-obchodní nebo vědecký dialog. Od roku 2014 Filipíny využívají zvýhodněného režimu celních preferencí GSP+ pro přístup na jednotný trh EU. Nejasná situace panuje ohledně dalšího vývoje o dohodě o volném obchodu (FTA) mezi EU a Filipínami., neboť politika prezidenta Duterteho se rozchází se základními hodnotami EU v oblasti lidských práv. Pro EU není akceptovatelné zejména zabíjení osob v rámci války proti nelegálním drogám. Filipíny získávají značné množství prostředků pro realizaci svých rozvojových projektů a pro krytí schodku státního rozpočtu ze zahraničních zdrojů formou rozvojové pomoci a výhodných úvěrů. Největšími bilaterálními donory jsou Evropská unie, Austrálie, Japonsko, Korejská Republika a USA. Z multilaterálních donorů poskytuje nejvíce pomoci Světová banka, Asijská rozvojová banka (ADB) a MMF.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel: 109,6 mil. (Světová banka)

Složení populace

33,39% – 0–14 let

62,12% – 15–64 let

4,49% – 65 let a více

Očekávaná délka života muži 68,7 let/ ženy 74,7 let

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva: počet registrovaných pracovních sil: 45 043 000 osob

Nezaměstnanost – oficiálně vykazovaná: 6 % (únor 2022)

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení: roční přírůstek : 1,57 %

Počet narozených: 23,7 nar./1.000 obyv.

Počet úmrtí: 6,1 úmrtí /1.000 obyv.

Národnostní složení: Filipínci 91,5 % (malajského původu a smíš.) Číňané 1,5 % ostatní 7 %

Náboženské složení: 92 % křesťané, z toho: 81 % římsko-katoličtí, 3 %: Iglesia ni Christo (filipínská křesťanská denominace), 2,8 % protestanti, 2 % Aglipayan (místní unitářská církev), 3,9 %: ostatní křesťané; 6 % – muslimové 2 % – jiná náboženství

Dva úřední jazyky: angličtina a filipínština (tagalština).

Komise pro filipínský jazyk zaznamenala v zemi celkem asi 175 jazyků a řadu dalších dialektů. Tři největší jazyky: tagalština (Tagalog – hlavní ostrov Luzon, Mindoro a Panay a okolí) cebuánština (Cebuano nebo také Visaya – ostrovy Cebu a Bohol, jih Negrosu, východ Mindanaa a okolí) ilokánština (Ilocano: sever ostrova Luzon). Většina filipínských jazyků patří do skupiny malajsko-polynéských jazyků, tj. jedné z hlavních větví austronéské jazykové rodiny a jednou z nerozšířenějších jazykových skupin světa vůbec. Zahrnují většinu jazyků ostrovů jihovýchodní Asie, Madagaskaru, Nového Zélandu a Oceánie. Největším z nich – tagalština či tagalog je mateřským jazykem asi třetiny Filipínců. V zemi je dále 13 jazyků s nejméně 1 milionem rodilých mluvčích: Tagalog, Cebuano, Ilokano a dále Hiligaynon (Ilongo), Waray-Waray, Kapampangan, Bikol, Pangasinan, Maranao, Maguindanao, Kinaray-a a Tausug.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Od druhého pololetí 2021 v zemi pokračuje postupná ekonomická obnova po recesi, která trvala pět po sobě jdoucích čtvrtletí a skončila až ve druhém kvartálu roku 2021. Za tahouny růstu lze pokládat stavebnictví, velkoobchod a maloobchod a zpracovatelský průmysl. Naopak propad pokračuje v zemědělství, lesnictví a rybolovu. Hospodářské obnově pomáhá i růst remitencí ze zahraničí, které představují jeden z tradičních motorů filipínské ekonomiky. Fiskální situace se během pandemie zhoršila kvůli zavádění podpůrných opatření během lockdownů a zároveň v souvislosti s prudkým poklesem výběru daní v důsledku slabšího ekonomického výkonu. Pokud jde o výhled hospodářského růstu, očekává se, že hospodářské oživení na Filipínách v roce 2022 nabere na síle díky pokračujícímu uvolňování karanténních opatření, ústupu pandemie a makroekonomické podpoře. Za první čtvrtletí 2022 byl dle filipínských údajů zaznamenán 8,3% růst HDP. Projekce růstu HDP pro rok 2022 dle ADB, MMF a Světové banky se pohybují v pásmu 5,9 až 6,3 %. Přes pozitivní výhledy ohledně růstu HDP přetrvávají hlavní strukturální problémy, zejména pokud jde o velké rozdíly v příjmech mezi socioekonomickými třídami a různými regiony země. Míra nezaměstnanosti v roce 2022 dosahuje 6 %. Toto číslo však zůstává vyšší ve srovnání s lety před pandemií. Zvýšená zranitelnost na trhu práce snížila výděly a příjmy domácností. Výskyt chudoby se v roce 2021 zvýšil na 24 %. I když se očekává, že filipínská ekonomika bude v roce 2022 pokračovat ve své expanzi, dopady ruské agrese na Ukrajině mohou tuto trajektorii negativně ovlivnit.

Celkový zahraniční obchod Filipín v roce 2021 vzrostl na 185 miliard USD. Filipínský dovoz vzrostl na 114 miliard USD, zatímco celkový vývoz vzrostl na 71 miliard USD. Čína zůstává největším obchodním partnerem Filipín především kvůli obrovskému dovozu Filipín. Mezi další významné obchodní partnery patří Japonsko, Spojené státy americké, Singapur, Jižní Korea, Nizozemsko, Hongkong, Německo, Tchaj-wan a Thajsko. Vývoz zahrnuje primárně polovodiče a elektronické výrobky, dopravní prostředky, oděvy, měděné výrobky, ropné produkty, kokosový olej a ovoce. V roce 2021 vykázala celková platební bilance Filipín přebytek 1,35 miliardy dolarů. Toto číslo bylo nižší než přebytek 16 miliard USD zaznamenaný v roce 2020. Celkové toky však byly zmírněny hlubším schodkem obchodu se zbožím ve výši 43 miliard USD.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	6	-9,4	5,4	6	5,5
HDP/obyv. (USD/PPP)	9 290,80	8 383,50	8 998,80	9 810,00	10 480,0
Inflace (%)	2,5	2,6	4,4	4,1	3,2
Nezaměstnanost (%)	5,1	10,4	7,9	6	5,3
Export zboží (mld. USD)	70,9	64,4	71	77,9	82,5
Import zboží (mld. USD)	117,4	87,3	114	127,7	137,7
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-49,3	-33,8	-49,4	-56,6	-62,1
Průmyslová produkce (% změna)	-8,4	-10,3	50,3	12,7	7,6
Populace (mil.)	108,1	109,6	111,1	112,5	114
Konkurenceschopnost	46/63	45/63	52/64	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	03.VII	03.VII	03.VII	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Protože se filipínská vláda uchýlila k půjčkám aby zajistila financování svých iniciativ souvisejících s pandemií a hospodářskou recesí, stav veřejného dluhu od vypuknutí pandemie rychle narůstá a v březnu 2022 dosáhl 12,68 bilionu PhP. Veřejný dluh k březnu 2022 dosahuje 63,5 % HDP. Jde o nejvyšší poměr zadlužení od roku 2005 a očekává se, že v následujících měsících dále poroste. Vzhledem k tomu, že zaznamenaný poměr dluhu k HDP je nad doporučenou hranici 60,0 %, země čelí riziku vyšších úrokových sazeb v důsledku možného snížení úvěrového ratingu a přísnějších globálních finančních podmínek. Rostoucí dluh také vyvíjí tlak na nastupující administrativu, která bude muset fungovat v užším fiskálním prostoru. Filipínská centrální banka však zůstává optimistickou a uvádí, že dluh země je stále „docela zvládnutelný“, protože místní obnovila svůj růst. Poměr zahraničního dluhu (30,1 %) je ve srovnání s regionem stále relativně nízký. Filipínská centrální banka také považuje rozpočtový deficit za přiměřený, i když v roce 2021 činil 6,1 % HDP země.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-7,6
Veřejný dluh (% HDP)	60,7
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-7,3
Daně	2022
PO	20 % / 25 %
FO	5 % - 32 %
DPH	12 %

Rostoucí dluhová služba země je dalším fiskálním problémem pro nastupující administrativu. Poměr dluhové služby k příjmům se v posledních letech zvýšil a v roce 2021 dosáhl 40,1 %. Současně s tím stoupají i úroky, které musí země platit. Nicméně hrubé mezinárodní rezervy země ve výši 106,76 miliardy USD jsou dostatečné na pokrytí potřebných plateb. Vláda plánuje financovat deficit vydáním nových dluhopisů a půjčkami od multilaterálních organizací. Silnější růst příjmů sice pomůže udržet úroveň veřejného dluhu na zvládnutelné úrovni, ale společenský tlak na pokračující výdaje do vzdělávacího a zdravotnického systému země kvůli zajištění služeb pro rostoucí populaci, jejíž rostoucí část se důsledkem pandemie ocitla pod hranici chudoby, znemožní navrácení poměru dluhu k HDP na úroveň před rokem 2019.

2.3 Bankovní systém

Filipínský bankovní sektor se nevyvíjí tak rychle, jako v ostatních asijských zemích. V čele bankovního systému stojí Centrální banka Filipín – Bangko Sentral ng Pilipino (BSP), která plní tradiční úlohu centrální banky a určuje monetární politiku. Bankovní systém je jedním z mála sektorů ekonomiky otevřený zahraničním investorům, resp. umožňující nadpoloviční vlastnický podíl při investici v zemi. To mj. v roce 2013 umožnilo i vstup české firmy Home Credit na Filipíny.

Bankovní systém

- Centrální banka – slouží jako regulátor finančního systému
- obchodní banky – mají rozhodující postavení v bankovním systému a poskytují plný rozsah bankovních služeb. Bankami s největším počtem poboček jsou BDO (Banco de Oro) a Bank of the Philippine Islands (BPI).
- místní banky (rural banks) – mají významné postavení v ostatních regionech, kde zajišťují fungování bankovního systému a slouží též pro financování sektoru zemědělství
- spořitelny (savings' banks) vznikly počátkem 70. let a slouží hlavně jako místo pro poskytování úvěrů
- zahraniční banky – jsou zaměřeny především na provádění zahraničních finančních a obchodních transakcí. Podle současného zákona může mít zahraniční banka max. 9 poboček. Některé zahraniční banky se snaží sloučením s místní bankou o snadnější proniknutí na filipínský trh.
- rozvojové banky (development banks) – jedná se o 2 specializované banky:
  - The Development Bank of the Philippines sloužící k financování rozvoje infrastruktury, zemědělské produkce, výroby elektrické energie a na podporu exportu
  - The Land Bank sloužící k realizaci vládních nákupů půdy pro jejich další přerozdělování v rámci programu agrární reformy

Bankovní sektor Filipín je ze strany IMF považován za stabilní díky mírnému klesání podílu špatných úvěrů a vysoké kapitalizaci bank i nad rámec povinnosti stanovené Centrální bankou. Problémem zůstává velký počet finančních institucí a roztržitost bankovního systému. Kapitálový trh je relativně dobře rozvinut.

2.4 Daňový systém

Vybíráním daní a poplatků je pověřen státní daňový úřad tzv. Bureau of Internal Revenues (BIR) pod dohledem a řízením ministerstva financí. Zákon stanovuje daně z příjmu, majetku, darovací daň, DPH, ostatní procentuální daně, spotřební daň, kolkovné a daně dodatečně uplatněné a vybírané BIR. Daně jsou uplatňovány na osoby a korporace prostřednictvím regionálních výběrčích míst, která zřizuje BIR nebo za které mohou sloužit příslušné vládní kanceláře nebo i banky k tomu zmocněné. Vybírání cla přísluší celnímu úřadu (BOC – Bureau of Customs). Místní radnice (tzv. lokální správní jednotky - Local Government Units – LGU) jsou oprávněny v místech své pravomoci vybírat z některých činností další daně.

Filipínské společnosti jsou zdaněny z celosvětového příjmu; nerezidentské společnosti jsou zdaněny pouze z filipínských zdrojů. Zahraniční společnost s pobočkou na Filipínách je zdaněna z příjmu filipínského zdroje. Zdanitelný příjem poboček se počítá stejným způsobem jako dceřiné společnosti. Daň z příjmů právnických osob je uvalena na zisky korporace, které se obvykle skládají z příjmů z podnikání / obchodování. Při výpočtu zdanitelného příjmu lze odečíst běžné obchodní výdaje. Filipínské společnosti jsou obecně od 1. července 2020 zdaněny sazbou 25% (sníženo z 30%), s výjimkou společností s čistým zdanitelným příjmem nepřesahujícím 5 milionů PHP a s celkovými aktivy nepřesahujícími 100 milionů PHP, které jsou zdaněny ve výši 20%. ROHQ jsou zdaněny běžnou sazbou daně z příjmu právnických osob.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Obchod mezi EU a Filipínami vykázal v roce 2021 zlepšení a překonal celkovou úroveň obchodu ve srovnání s bilaterální obchodní výkonností před pandemií. Podle Eurostatu vzrostl celkový obchod EU-PH v roce 2021 meziročně o 19 %. To odráží zlepšené dvoustranné obchodní toky, protože se ekonomiky zotavují z ekonomického dopadu pandemie COVID-19. Dovoz EU z Filipín vzrostl o 20 % na 8,1 miliardy EUR, zatímco vývoz z EU na Filipíny vzrostl o 18 % na téměř 7,1 miliardy EUR. Čísla rovněž ukazují, že se Filipíny těší obchodnímu přebytku více než 1 miliardy EUR vůči EU. Průmyslové výrobky (zejména stroje, mechanická zařízení a elektronické výrobky) zůstávají největší obchodovanou kategorií mezi EU a Filipínami. Zemědělské produkty přitom zaznamenaly nejvyšší tempo růstu mezi kategoriemi. Podíl EU na celkovém vývozu Filipín činil v roce 2021 11 %. Mezitím podíl EU na celkovém dovozu Filipín ve stejném období činil 7 %.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	5 992,80	7 094,30	7 404,30	5 769,00	7 053,60
Import do EU (mil. EUR)	7 030,50	7 282,00	7 465,00	6 517,70	8 126,70
Saldo s EU (mil. EUR)	1 037,7	187,7	60,8	748,7	1 073,0

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Česko-filipínská obchodní bilance si i ve druhém pandemickém roce zachovala rostoucí tendenci. Obrat oproti stejnému období předchozího roku vzrostl o 6,2 % a přesáhl hodnotu 630 milionů USD. Český vývoz poklesl o 2,2 % a těsně skončil pod hranici 120 milionů USD. Dovoz z Filipín narostl o 8,4 %, co se projevilo i v zhoršení obchodní bilance, která činí - 390 milionů USD v neprospěch ČR. Obchodu v obou směrech dominují elektronické integrované obvody a stroje pro automatické zpracování dat (pohyby v rámci dodavatelských řetězců nadnárodních korporací). Z položek českého exportu se v meziročním srovnání dařilo zejména vývozu revolverů (+ 344 %) a syrovátky (+ 26 %).

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	8,7	2,5	2,6	2,8	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	3	9,8	10,5	10,9	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	-6	7,4	7,9	8,1	N/A

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Teritoriálně největšími příjemci filipínského vývozu jsou historičtí partneři Japonsko, USA a Čína. Čína zůstává největším obchodním partnerem Filipín především kvůli obrovskému dovozu Filipín. EU jako obchodní blok je pro Filipíny 4. největším obchodním partnerem.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	52 413,1	51 817,2	52 883,6	48 528,7	53 307,5
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	79 585,3	94 147,7	92 303,2	70 627,0	88 776,1
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-27 172,2	-42 330,6	-39 419,6	-22 098,4	-35 468,7

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Čistý příliv přímých zahraničních investic za rok 2021 dosáhl podle filipínské centrální banky 10,5 miliardy USD. To představuje 54,2% nárůst oproti přílivu 6,8 miliardy USD zaznamenaného v roce 2020. Růst je vnímán jako pokračující pozitivní sentiment zahraničních investorů ohledně očekávaného oživení domácí ekonomické aktivity. Předpokládá se, že nové investice vygenerují 10 268 pracovních míst. Zpracovatelský průmysl má získat největší podíl nových investic. Velká část investic směřuje i do nemovitostí. Většina nově ohlášených zahraničních investic pocházela z Japonska, následuje Nizozemsko a Britské Panenské ostrovy. Filipíny se v žebříčku OECD FDI Regulatory Restrictiveness Index tradičně umísťují na nejhorších pozicích. Tři klíčové legislativní iniciativy zaměřené na otevření filipínské ekonomiky zahraničním investorům (Public Services Act - PSA, Retail Trade Liberalization Act – RTLA a Foreign Investment Act) byly schváleny před koncem Duterteho administrativy. PSA nově umožňuje zahraniční investice do sektorů, ve kterých byly předtím zapovězeny (včetně telekomunikací, letišť či železnic). RTLA pak snižuje požadavky na minimální splacený kapitál pro zahraniční společnosti působící v oblasti maloobchodu.

Na Filipínách od roku 2013 působí společnost Home Credit, která se od té doby etablovala jako poskytovatel spotřebitelských úvěrů. Jedná se o největší českou investici na Filipínách.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

EU a Filipíny v lednu 2018 uzavřely rámcovou dohodu o partnerství a spolupráci (PCA), která vstoupila v platnost 1. března 2018. Nejasná situace panuje ohledně dalšího vývoje o dohodě o volném obchodu mezi EU a PH. Momentálně není jasné, kdy budou rozhovory budou pokračovat a v jakém rozsahu. Jednání o FTA bylo pozastaveno z důvodu lidskoprávní situace na Filipínách.

Smlouvy s ČR

1. Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Filipínské republiky o letecké dopravě, Praha , 23.04.1992
Vstup v platnost: 23.04.1992
2. Dohoda mezi Českou republikou a Filipínskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic a Protokol, Manila , 05.04.1995
Vstup v platnost: 04.04.1996
3. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Filipínské republiky o sukcesi do dvoustranných mezinárodních smluv sjednaná výměnou nót, Pasay City , 28.08.1995 Vstup v platnost: 28.08.1995
4. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Filipínské republiky o zrušení vízové povinnosti pro držitele diplomatických nebo služebních pasů České republiky a pro držitele diplomatických nebo úředních pasů Filipínské republiky, Manila , 13.11.2000 Vstup v platnost: 29.10.2001
5. Smlouva mezi Českou republikou a Filipínskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu, Manila , 13.11.2000 Vstup v platnost: 23.09.2003
6. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Filipínské republiky o spolupráci v oblasti kultury, školství, vědy a sportu, Manila, 25.07.2013 Vstup v platnost: 1. 4. 2014
7. Dohoda mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem národní obrany Filipínské republiky o obranné spolupráci, Praha, 29. května 2017 Vstup v platnost: 27. 10. 2017
8. Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Filipínské republiky, Praha, 31. července 2017 Vstup v platnost: 1. května 2018.

3.4 Rozvojová spolupráce

Filipíny nepatří mezi prioritní země zahraniční rozvojové spolupráce ČR, v minulosti zde nicméně bylo realizováno několik velkých rozvojových projektů v sektoru vody a sanitační, na něž je možné navázat i obchodně-ekonomickou spoluprací. Největší bilaterální projekt „Dodávky pitné vody pro Manilu po škodách způsobených tajfuny“ (Strojírny Brno, a.s.) v hodnotě přes 2 mil. USD byl realizovaný v letech 2006 – 2011. ČR tradičně poskytuje Filipínám také humanitární pomoc v souvislosti s přírodními katastrofami na pomoc po záplavách, ničivých tajfunech nebo zemětřeseních, včetně obnovy a prevence dalších katastrof. Např. v r. 2017 poskytla ČR humanitární pomoc v hodnotě 1 mil. Kč rodinám postiženým ničivým tajfunem Nina v regionu Bikolska. V r. 2018 byla schválena humanitární pomoc na obnovu obydlí ve výši 2,8 mil. Kč do oblasti severního Luzonu postižené tajfunem Mangkhut/Ompong. V r. 2019 bylo finančně podpořeno budování alternativních evakuačních center ve městech Malabon, Navotas, Cebu City a Cagayan de Oro. V r. 2020 ČR podpořila vzdělávání mládeže v největším manilském slumu Baseco, z důvodu pandemie COVID-19 byla realizace projektu prodloužena až do roku 2022. ČR také pravidelně na Filipínách realizuje tzv. malé lokální projekty, které se zaměřují zejména na pomoc znevýhodněným skupinám (ženy, děti) a ochranu životního prostředí. Na Filipínách působí organizace Člověk v tísni s centrálou na ostrově Samar, jehož filipínská pobočka se zaměřuje zejména na posilování kapacit zemědělství a rozvoj obnovitelných zdrojů energie.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Obranný průmysl

Rostoucí napětí v Západofilipínském/Jihočínském moři, resp. regionu, bude vyžadovat pokračování modernizačních programů všech složek filipínských ozbrojených sil. Ministerstvo národní obrany (DND) má za tímto účelem pro letošní rok vyčleněno rozpočet ve výši 12 miliard Kč. Příležitosti pro české firmy existují v oblasti dodávek palných zbraní a munice, balistické ochrany, různých vojenských vozidel, letadel i radarové techniky.

► Civilní letecký průmysl

Země rozprostírající se na 7000 ostrovech, z nichž 2000 je obydlených, bude vždy odkázána na využívání letecké dopravy. I přes její značné omezení z důvodu pandemie COVID-19, lze v následujícím období očekávat další investice do sektoru, které vytvoří exportní příležitosti pro české výrobce hangárů, modulárních letišť, radarů a systémů řízení letového provozu či malých dopravních letadel. Atraktivní přírodní podmínky nabízí příležitosti i pro rekreační/sportovní létání a ultralighty.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

I přesto, že zemědělství zaměstnává až 22,5 % pracovních sil, je produkce nedostatečná a země je závislá na dovozu potravin. Kromě agrárního dovozu tak pro české firmy existují příležitosti spojené s programy mechanizace a modernizace zemědělství, transfery technologií a know-how. Citelná je i rostoucí obliba českého piva a vín, přičemž trh tvořený střední a vyšší třídou není zcela jistě saturován.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Na Filipínách téměř 100 % zdravotnického zařízení pochází z dovozu a místní produkce je limitována. V zemi pokračuje růst střední třídy a demografický vývoj nahrává stavbě nových nemocnic a vybavování těch starých. I v souvislosti s dlouhodobějšími dopady pandemie COVID-19 lze předpokládat navýšení nedostačujících kapacit a celkové posílení zdravotnického sektoru. Ministerstvo zdravotnictví (DOH) za tímto účelem zamýšlí implementovat různé programy s celkovým rozpočtem 76 miliard Kč.

► Energetický průmysl

S pokračujícím rozvojem země bude stoupat i spotřeba energie, kterou Filipíny z více než 80 % získávají z fosilních zdrojů. Přibližně 40 % pochází z uhlí, které je pořád na vzestupu a svého vrcholu ještě nedosáhlo. Globální důraz na zelenou tranzici bude rezonovat i na Filipínách a české firmy budou mít příležitosti k zapojení i v projektech výstavby solárních, větrných a vodních elektráren.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Přístup k pitné vodě, odpovídající sanitační technologie a odpadové hospodářství pořád patří mezi výzvy, se kterými se Filipíny plně nvyvíjejí. V souladu s plánem na hromadné uzavírání povrchových skládek odpadu plánuje vláda umístění zařízení na využití materiálu (materials recovery facility - MRF) do všech více než 40 000 barangayů (místních vesnic/nejmenších správních jednotek), resp. jejich klastrů. Některé barangaye plánují po uzavření povrchových skládek vybudování zařízení určených pro přeměnu odpadu na energii (waste-to-energy - WTE) prostřednictvím projektů PPP. Z důvodu častých povodní a klimatických změn jsou nezbytné i investice do protipovodňových systémů a vodního managementu v krajině.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Filipíny jsou jedním z největších světových souostroví. Nachází se v jihovýchodní Asii v západním Tichém oceánu. Jeho ostrovy jsou rozděleny do tří hlavních geografických oblastí - Luzon, Visayas a Mindanao. Filipíny jsou díky své souostrovní povaze kulturně rozmanitou zemí. Země je jediným asijským státem s dominantním křesťanstvím (katolická církev, značný zájem o Pražské Jezulátko).

4.2 Oslovení

Přestože prakticky všichni vzdělaní Filipínci mluví anglicky, nebylo by dobré očekávat, že komunikace bude probíhat v evropském stylu. Je třeba si uvědomit, že způsob chování Filipínců je nepřímý, ostatně podobně jako jinde v Asii. Mnoho lidí proto říká „ano“ i v situaci, kdy myslí „ne“. Velmi časté používání sousloví „yes sir“ (i vůči dámám) i v odpovědi na nejednoznačnou otázku pak může nenavkyklého evropského businessmana i rozčílit. Každý souhlas musí být nahlížen velmi opatrně a v případě jednání by měl být doprovázen dalšími návrhy nebo pokyny k jednání. Firemní „handshake“ je ve filipínské obchodní komunitě standardním protokolem a jednotlivci jsou osloveni svými tituly a příjmeními až do doby, kdy dojde k bližšímu seznámení. Nejméně dvakrát je vítán dar mezi obchodními partnery: počáteční setkání a uzavření obchodní dohody. Dar nemusí být nutně drahý, ale měl by být kvalitní. Ideálním dárkem může být něco, co nese logo vaší společnosti a zároveň vyjadřuje obchodní záměr a přátelské gesto. Prezentace daru je velmi důležitá a proto zabalte dar do pěkného obalu. V neposlední řadě neočekávejte, že příjemce otevře dar ve Vaší přítomnosti.

4.3 Obchodní schůzka

Velmi zdvořilé vyjadřování je na Filipínách pravidlem. Přímé příkazy bez zdvořilých obrátů (please, can you atp.) nejsou zvykem. Kromě přitakávání „yes“ může zahraničního návštěvníka zmást i stálý úsměv na tvářích Filipínců, který ne vždy značí souhlas nebo potěšení, ale často zakrývá naopak nesouhlas nebo nejistotu. Úcta ke starším je silně zabudována do místní mentality a na vesnicích i v současnosti běžně potkáte děti, které si při setkání na ulici přiloží ruku staršího člověka (občas i cizince) k čelu ve formě jistého „požehnání“. Děti jsou pro místní rodiny požehnáním a ženy mají v této společnosti silnější postavení než v některých okolních zemích. Filipíny byly první zemí v Asii, kde ženy mohly volit. Je vhodné vzít si na důležitá jednání právníka? V případě pokročilého jednání a přítomnosti právního zástupce druhé strany je jisté vhodné postupovat stejně. Při soudním přelíčení se dává přednost filipínskému právu. Opakovaná odvolání proti rozsudku mohou vést k tomu, že se spor ocitne až před Nejvyšším soudem. Jeho rozhodnutí je konečné. Není neobvyklé, že během soudního projednávání sporu dochází k častému lobování ve sdělovacích prostředcích. Rovněž se mohou vyskytnout netradiční i násilné způsoby řešení sporů. Zkušenosti některých zahraničních firem naznačují, že i nestranný místní soud je ovlivňován místním prostředím anacionalismem. Např. před několika lety soud neuznal žalobu firmy McDonald pro porušení registrované známky jejich výrobku Big Mac filipínskou firmou Big Mak, prodávající také hamburgery.

Jak je to během jednání s občerstvením? Na obchodních schůzkách se často podává lehké občerstvení. Základem je nikdy neurazit svého hostitele odmítnutím, i když jste právě měli velkou snídani nebo oběd, než jste dorazili. V restauracích i či soukromých rezidencích vždy vyčkejte instrukcí svého hostitele a počkejte, až budete poučeni, kde sedět, a pokud jde o bufet, tak vyčkejte na pokyn k odebrání pokrmů. Zatímco mnoho asijských kultur věří, že nechat malou část jídla na talíři na konci jídla, je ukázkou úcty, Filipíncům opravdu nevádí, pokud projevíte své uznání zkonsumováním celého pokrmu až do posledního sousta. Vždy následuje písemné poděkování za pozvání.

Co si obléci do restaurace? Kromě běžného obleku, muži na Filipínách používají tradiční dlouhé košile zvané „barong“, zdobené na přední straně prýmkami a obvykle s perleťovými knoflíky. Tato košile se nosí vytažena z kalhot a má stejnou hodnotu jako sako, které v místních klimatických podmínkách může být na obtíž. Kvalitnější a dražší barongy bývají vyrobené z ananasového vlákna. Jedná se o obdobu podobných košil ze španělských kolonií jinde ve světě (např. Kuba).

4.4 Komunikace

Koncept chování „pakisama“ (sounáležitosti, přátelství, sdílení) je velmi silnou součástí filipínské mentality, která se nechová individualisticky. Mnoho Evropanů ocení snahu Filipínců být vždy nápomocný v rámci skupiny. Z tohoto důvodu je také potřeba být si neustále vědom otázky cti, resp. konceptu „ztráty tváře“, ve kterém navíc urážka jednoho může být pociťována jako urážka všech. Není neobvyklé si dohodnout schůzku i měsíc předem. Jako profesionální zdvořilost vždy potvrďte datum telefonicky několik dní předem a poskytněte předem kopie veškerých materiálů, které jsou nezbytné k objasnění cílů schůzky. Doprava ve velkých filipínských městech patří k nejhorším na světě a vždy si musíte vyhradit dostatek času, abyste se dostali do cíle. Z tohoto důvodu není rozumné plánovat několik schůzek denně, ale spíše počet omezit a nechat si dostatečnou časovou rezervu k přesunu. Vedle pravidelných svátků existují i pohyblivé náboženské svátky, mezi něž na Filipínách patří vedle křesťanských i muslimské svátky, s ohledem na 5% menšinu filipínských muslimů. Jejich termín závisí na islámském lunárním kalendáři. Další volné dny jsou vyhlášeny např. den voleb apod. Často jsou tyto dny volna vyhlášeny tak, aby spojily pravidelný svátek s víkendem. Jednotlivé části Filipín vč. Manily, dále slaví své místní svátky (fiesta) – většinou se jedná o svátky patronů. Tyto dny pak jsou místními dny pracovního volna.

4.5 Doporučení

Filipínské ostrovy jsou rozděleny do tří hlavních geografických oblastí - Luzon, Visayas a Mindanao. Filipíny jsou díky své souostrovní povaze kulturně rozmanitou zemí, kde je většina podnikatelských aktivit soustředěna na ostrově Luzon (tvoří 73 % HDP) a největších měst jako Manila, Davao nebo Cebu City. Úlevy jsou poskytovány také v případě investic do zvláštních exportních a ekonomických zón, kde platí všeobecně 5% daň z hrubého příjmu, pokud jsou ve výrobě používány domácí suroviny. Firmy umístěné v bezcelních zónách jako Subic Bay Freeport, Clark Special Economic Zone a Port Point Special Economic and Freeport Zone.

4.6 Státní svátky

Vedle pravidelných svátků existují i pohyblivé náboženské svátky mezi něž na Filipínách patří vedle křesťanských i muslimské svátky, s ohledem na 5% menšinu filipínských muslimů. Jejich termín závisí na islámském lunárním kalendáři. Některé svátky jsou vyhlášovány ad-hoc z rozhodnutí prezidenta.

Na Filipínách je vyhlášeno těchto 20 státních svátků:

1. leden Nový rok

Čínský nový rok

25. únor EDSA revoluce

9. duben Day of Valor / Bataan and Corregidor Day – výročí pádu obránců Filipín za 2. sv.v.

Zelený čtvrtek

Velký pátek

Černá sobota

1. května Svátek práce

12. června Den nezávislosti – 1898 – hlavní státní svátek, datum nezávislosti na Španělsku (finální nezávislost vyhlášena na USA až 4.

7. 1946 i ta byla v minulosti st. svátkem)

Eid' l Fitr – Slavnost přerušení půstu (Konec ramadánu)

21. srpen Den Ninoy Aquino (Ninoy Aquino Day)

25. srpen Den národních hrdinů

5. října Svátek obětování – Eidul Adha – připomínka starozákonní Abrahámovy oběti berana namísto syna.

1. listopadu Den všech svatých

30. listopadu Den A. Bonifacia (Bonifacio Day)

25. prosince 1. Svátek vánoční

26. prosince 2. Svátek vánoční

30. prosince Den J. Rizala (Rizal Day)

31. prosince poslední den roku.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Nalezení vhodného distribučního a prodejního kanálu je předpokladem pro úspěšné umístění zboží na filipínském trhu. V podmínkách tohoto trhu se jeví jako nutnost realizovat prodej či se účastnit tendrů za pomoci filipínských partnerů – dovozců nebo výhradních distributorů s vhodnou formou jejich zainteresovanosti a s vhodnou formou účasti dodavatele. Vzhledem k administrativním obstrukcím a komplikovaným právním vztahům je nejen vhodné ale ze zákona často nutné aplikovat formu společného podniku ale až po dobré a dlouhodobé spolupráci s distributorem /zástupcem a obsazení určité části trhu. Výhodou využívání distributora nebo zástupce je jeho znalost trhu a především mentalita místního zákazníka. Využití „specialistů“ se znalostí problematiky celního odbavování případně jiných aktů při jednání s místními úřady tento proces urychluje a zlevňuje. Vhodná volba výše provize, rozsahu sortimentu a vymezení teritoria působnosti jsou rozhodujícím kritériem pro další spolupráci s místním zástupci. Ti většinou požadují od počátku exkluzivitu zastoupení výrobce, aby mohli krýt vysoké náklady, které musí vynaložit pro uvedení výrobku na trh. Exkluzivitu je vhodné poskytnout až po získání určitých zkušeností s vybraným zástupcem a je vhodné ji vázat na minimální roční obrát. Z teritoriálního hlediska je většina dovozů realizována přes přístav nebo letiště Manila a případně přes letiště CLARK severně od Manily. V roce 2014 došlo k omezení provozu kamionů přes Makati City (de facto část Manily), což výrazně komplikuje převážení zboží mezi výrobcí a přístavem. Výrobci jsou tak nuceni za průjezd Manilou buď platit, anebo využívat přístav Batangas, který je s Manilou propojen dálnicemi SLEX a Star. Převoz do Batangasu samozřejmě oproti Manile zvyšuje náklady. Dalším významným mezinárodním přístavem je přístav Cebu. Přístav v Davao City na ostrově Mindanao slouží obchodu s jižními sousedy Filipín zejména s Indonésií, Malajsií a sultanátem Brunei-Darusalam. V celním sazebníku a ve vyhlášce BOC (Bureau of Customs) jsou uvedeny položky, které je zakázáno dovážet: drogy (včetně máku) a nástroje k jejich distribuci, úpravě a užívání nebo propagaci, pornografie, nepravé šperky a vzácné kovy nebo slitiny, neuvádějící správnou ryozost, protistátní materiály, materiály nebo přístroje k provozování hazardních her. Zbraně a různé vojenské materiály není možno dovážet bez zvláštního povolení. Zařazení položek do seznamu regulovaných nebo zakázaných se mění a porušení může být kvalifikováno jako trestný čin. Proto se doporučuje ověřit si zařazení položky u CICO – Customs Import Classification Office i u běžných druhů zboží. Dokumenty Podstatnou zákonnou podmínkou pro dovoz byla do 31. 3. 2000 předvývozní kontrola zboží nezávislou agenturou. Filipínská vláda měla pro tento účel uzavřenou dohodu s SGS, jejíž platnost však již skončila. Od 1. 1. 2000 Filipíny přešly na systém určování celní hodnoty podle pravidel WTO – Transaction values, čili skutečná je cena placená. Ukončení povinnosti předvývozní kontroly u exportu na Filipíny je možno považovat za významný krok v liberalizaci obchodu. Vláda v následujících letech zvažovala obnovení předexportní inspekce na všechno zboží, dovážené do země. Jako důvody byly uváděny snahy o pašování některých druhů zboží do země a celní úniky. K obnovení však zatím nedošlo. Celní faktura by měla vždy obsahovat cenu rozdělenou na hodnotu zboží EXW, dále dopravné, pojištění a jiné výlohy/poplatky. Tarify Spolu se členstvím ve WTO se Filipíny zavázaly dodržovat harmonogram snižování celních tarifů.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Podmínkou pro zřízení zahraničního podniku, kanceláře, reprezentace nebo společného podniku povolení u příslušné vládní instituce tj. zapsání v obchodním rejstříku v „Bureau of Trade“, registrace u „Securities and Exchange Commission“ (SEC), registrace u Board of Investment (BOI) a u Philippine Economic Zone Authority (PEZA) v případě, že se jedná o investici v rámci IPP (Investment Priority Plan) na které se vztahují zvýhodnění, poskytovaná BOI nebo PEZA, v případě investice v oblasti volných zón v Subic nebo Clark je zapotřebí získat povolení od příslušných správ těchto zón, registrace na magistrátu Manily (Office of the Mayor) nebo příslušného správního provinčního místa, registrace u daňového úřadu – „Bureau of Internal Revenues“ (BIR), registrace místních zaměstnanců u SSS a DoLE, získání pracovního povolení pro zahraničního pracovníka u DoLE. Povolení k činnosti reprezentační kanceláře vydává Securities and Exchange Commission SEC na základě dokladu o převedení částky na provoz kanceláře, ověřené kopie rozhodnutí představenstva firmy o zřízení kanceláře na Filipínách a jmenování rezidentního agenta, souhlasu agenta se jmenováním, auditorem potvrzené účetní rozvahy mateřské společnosti za předchozí rok a ověřené kopie výpis z obchodního rejstříku. V případě neziskové reprezentační kanceláře není třeba se registrovat na Board of Investment – BOI (Department of Trade and Industry). Zkušenosti s registrací vlastní pobočky mají české firmy teprve čerstvou. V zemi mají vlastní registraci firma BTL, dále Home Credit (2013) a z organizací Člověk v Tísni (2014). Poznámka: Všechny české dokumenty musí být přeloženy do angličtiny a superlegalizovány velvyslanectvím Filipín v Praze. Reprezentační kancelář nevytváří zisk a proto neodvádí daň z příjmu ani VAT a nevztahují se na ni předpisy o repatriaci zisku. Jednotlivec, který není občanem Filipín (bez ohledu na délku pobytu), podléhá pouze dani z příjmu ze zdrojů na Filipínách. Paušální sazba daně cizinců, registrovaných u „Regional or Area Headquarters and Regional Operating Headquarters of Multinational Companies“ pro příjmy nebo např. diety činí 15 %.

5.3 Marketing a komunikace

Vzhledem k charakteru výrobků českých firem je třeba využít nejvhodnějších prostředků propagace, které jsou jiné než agresivní reklamy na různé druhy spotřebního zboží, kosmetiky a nejnovějších mobilních telefonů. Vhodně a správně umístěná reklama v rozhlasu, televizi, světelná nebo plakátová reklama na ulici znamenají velkou podporu prodeje inzerovaných výrobků, zvláště spotřebního charakteru. Filipínské reklamní agentury, kopírující příklady z USA, propagují celoplošně inzerované výrobky. V současné době nejvýhodnější a zároveň nejdražší reklama je během zápasů v košíkové, která je nejoblíbenějším filipínským sportem. Rozhlasová reklama stále hraje významnou roli zejména v chudých provinciích, protože radiový přijímač je pro většinu Filipínců dostupnější než televize. Přispívá tomu také lepší pokrytí radiovým signálem než televizním. Inzerce v cca 20 novinových denících, které vycházejí v Manile, je standardní masovou reklamou, která denně oslovuje asi 10 milionů Filipínců. Mezi nejvhodnější patří deníky Manila Bulletin, Philippine Daily Inquirer, Philippine Star a několik deníků v místním jazyce tagalog. Doporučuje se také reklama ve speciálních odborných a profesně zaměřených časopisech. Mezi prostými Filipínci jsou velmi oblíbené libovolné samolepky. Rozdané propagační samolepky firem se pravděpodobně objeví na některém tradičním místním dopravním prostředku jeepney a poskytnou tak levnou a dlouhodobou propagaci firmy / výrobku mezi širokou veřejností.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Problematiku ochrany duševního vlastnictví na Filipínách je třeba rozdělit do 2 základních rovin – duševní vlastnictví v průmyslové výrobě a falšování spotřebního zboží. Rovinou první je ochrana duševního vlastnictví v průmyslové výrobě. V této oblasti si Filipíny vedou velice dobře a s ohledem k ostatním asijským zemím mají velice solidní pověst. Filipíny jsou z hlediska své levné pracovní síly, vyhledávaným místem pro výrobu mnoha druhů zboží a součástek s vysokým nárokem na manuální zpracování. Jako příklad může posloužit elektronický průmysl. Je zcela běžné, aby na ploše jednoho místního závodu existovalo několik výrobních hal a v každé z nich se vyráběly komponenty pro jiného odběratele, s tím, že ochrana duševního vlastnictví je zcela zabezpečena, což je doloženo skutečností, že většina světových výrobců využívá tímto způsobem filipínské pracovní síly již řadu let bez sebemenších stížností. Druhou rovinu je třeba vidět na úrovni spotřebního zboží počínaje oděvy, módními doplňky, elektronikou, mobily zbraněmi přes pirátské kopie hudby či filmů až například ke kopiím pistolí světových značek. Filipíny nejsou v tomto ohledu mezi asijskými státy nikterak vyjímečné. Na místních tržnicích lze pořídit pirátskou kopii prakticky čehokoliv, nutno ale dodat, že zemí původu tohoto zboží bývá zpravidla Čína. Ve spojitosti s Čínou je také třeba uvést skutečnost, že odtud pochází řada neoriginálního zboží, které je chrleno na evropský trh, ovšem administrativně jsou za místo původu uváděny Filipíny. Představitelé EU na Filipínách již několikrát podobné případy vyšetřovaly, ale s velmi omezeným výsledkem. Vzhledem k velmi těsné provázanosti místní podnikatelské a státní sféry nelze očekávat významnou pomoc z oficiálních míst.

5.5 Trh veřejných zakázek

I přes pokračující privatizaci zůstává filipínská vláda významným dovozcem zboží, nakupovaného formou vyhlášení veřejných zakázek – tendrů. Některé nákupy se uskutečňují prostřednictvím rezortních ministerstev (Departments), státních agentur včetně univerzit a vysokých škol, firem plně nebo částečně kontrolovaných státem, vládních finančních úřadů a jednotek místní správy. Vypisování a další proces schvalování nabídek se řídí zákonem č. 9184 nebo tzv. Government Procurement Reform Act (GPRA). Všechny významné projekty s účastí státu nebo s poskytováním státních záruk jsou hodnoceny a schvalovány Úřadem pro národní hospodářský rozvoj (National Economic Development Authority – NEDA), v poslední instanci potom vládním Investment Coordination Committee, kterému předsedá prezident. Řada projektů je iniciována návrhem dodavatele / investora (tzv. unsolicited offer). Podle zákona může být vyhlášováno výběrové řízení na konkurenční protinabídku, která je však vzhledem k informovanosti a k jednoznačně výhodnější pozici navrhovatele projektu často formalitou.

Navrhovatel se však často nevyhne vyhlášení tzv. „Swiss Challenge“, což v praxi znamená, že obsah jeho nabídky je zveřejněn a konkurence je žádána o předložení „výhodnějších“ nabídek. Zahraniční dodavatel se může zúčastnit nabídkového řízení přes svou registrovanou kancelář (Branch Office) nebo místního zástupce, akreditovaného u příslušné instituce. Zařazením na mailing list instituce, vypisující tendrové řízení, je prvním předpokladem pro navázání kontaktu na základě žádosti s kopií dokladu o registraci firmy nebo pobočky. Některé obchody např. nákupy strategických materiálů a potravin provádějí pouze vládní instituce (nejvíce tzv. Procurement Office) nebo organizace na základě akreditace obou partnerů. Dovozy objemově významnějších dodávek pro filipínskou armádu, policii, požární sbor nebo pobřežní hlídky se uskutečňují přes Philippine International Trading Corporation – státní zahraničně-obchodní společnost, podřízenou přímo prezidentskému paláci. V případě, že objem dodávky překračuje 1 mil. USD musí dodavatel souhlasit s vazbovým obchodem (countertrade), offsetem nebo jinou podobnou formou obchodu, zajímavou i pro odběratele.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Při soudním přelíčení se dává přednost filipínskému právu. Opakovaná odvolání proti rozsudku mohou vést k tomu, že se spor ocitne až před Nejvyšším soudem. Jeho rozhodnutí je konečné. Není neobvyklé, že během soudního projednávání sporu dochází k častému lobování ve sdělovacích prostředcích. Rovněž se mohou vyskytnout netradiční i násilné způsoby řešení sporů. Zkušenosti některých zahraničních firem naznačují, že i nestranný místní soud je ovlivňován místním prostředím a nacionalismem. Např. před několika lety soud neuznal žalobu firmy McDonald pro porušení registrované známky jejich výrobku Big Mac filipínskou firmou Big Mak, prodávající také hamburgery. Novou zkušeností pro české podnikatele je pak aféra vydírání české firmy Inekon z roku 2014 v souvislosti s jednáním o zakázce na nové tramvaje pro manilskou linku MRT3.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Informace věnované cestování na Filipíny jsou častěji aktualizovány na webové stránce MZV ČR, kterou doporučujeme jako výchozí zdroj informací a odkud také tuto informaci přebíráme. Rovněž doporučujeme předem ověřit aktuální podmínky vstupu s ohledem na pandemii COVID-19. Občané ČR mohou cestovat na Filipíny za účelem turistiky i obchodu bez víz, pokud doba jejich pobytu nepřesáhne 30 dnů. Pro vstup se vyžaduje platný cestovní pas, platný minimálně 6 měsíců nad předpokládanou dobu pobytu na Filipínách, a zpáteční letenka, event. letenka do další destinace. Bez zpáteční, event. navazující letenky, nebudou cestující do země vpuštěni. Při turistických cestách nad 30 dní či cestách za jiným účelem je třeba požádat o vízum na Velvyslanectví Filipín v Praze. Specifické podmínky pro cestování s ohledem na bezpečnostní situaci a nebezpečí únosu cizinců doporučuje MZV dbát během pobytu na Filipínách maximální opatrnosti. Doporučujeme prověřit také aktuální zprávy v rubrice „Aktuální doporučení a varování“ na webu MZV ČR. Vzhledem ke konfliktu mezi filipínskými vládními jednotkami a kriminální islamistickou teroristickou skupinou Abu Sayyaf, MZV doporučuje necestovat do (ani lodí v okolí) jihozápadní části Filipín na ostrovy Basilan, Jolo, Sulu, Tawi Tawi a západní (muslimské) části ostrova Mindanao (avoid travel to certain area), do východní (křesťanské) části ostrova Mindanao, do jižní části provincie Cebu (až po municipality Badian a Dalaguete) a jižní části ostrova Palawan (až po Puerto Princesa) cestovat jen v naléhavých případech (avoid non-essential travel). Současně doporučujeme vyhnout se na celém území Filipín shromáždění většího počtu osob kvůli nebezpečí bombového útoku. Vzhledem k zaměření prezidenta Duterteho a jeho administrativy na „válku s drogami“ důrazně nabádáme občany ČR, aby se vyhnuli jakékoliv asociaci s drogami od nákupu a převozu po držení a osobní užití. Konzumace alkoholu na veřejnosti je – mimo vyhrazené restaurační zařízení – zakázána. Upozorňujeme také na podvody, kdy jsou občané ČR místními podvodníky opití/ zdrogovaní, vmanipulovaní do nepříjemné situace (sex na veřejnosti s transsexuální prostitutkou/ fyzické násilí/ údajná nezaplacená útrata, atp.) v těchto situacích jsou nahraní na video a následně vydíraní. Doporučujeme proto nepohybovat se -zejména sami- po pochybných podnikcích. Hlavními turistickými centry jsou ostrovy jižně od hlavního města, př. Cebu, Bohol, Mindoro a Boracay. Pokud jde o běžnou kriminalitu, ta je obdobná jako ve světových metropolích. Doporučuje se nepřespávat v hostelích ve sdílených pokojích (shared/ dormitory rooms), časté jsou krádeže pasů a hotovosti. Ve městech (především v Manile a Cebu) se doporučuje zvýšená opatrnost v nočních hodinách (časté jsou incidenty s řidiči taxíků) a je třeba se vyhnout chudinským čtvrtím. Při používání veřejné dopravy, především autobusů a tzv. jeepney, může dojít k ozbrojenému přepadení. Důrazně doporučujeme využívat pouze registrované taxislužby (v Manile i Cebu mají své stánky u východu z letištní haly), neboť se začínají množit případy, kdy neregistrovaní řidiči taxi zavezou klienta naodlehlé místo, kde ho okradou.

Doprava patří mezi největší problémy Filipín, především pak hlavního města Manily. Kapacitně a technicky nevyhovující dopravní systém, nízká technická úroveň vozového parku a nedisciplinovanost řidičů jsou důvodem častých dopravních kolapsů. Proto si je třeba v případě dohodnutých časů na schůzky ponechávat dostatečnou časovou rezervu a případné zpoždění ohlašovat svému partnerovi. Za nejvhodnější dopravní prostředek lze považovat městská taxi vedle hotelových taxi. Těch je všude dostatek a zastaví na znamení. Až na opravdové výjimky (dopravní špičky např. v pátek odpoledne a večer nebo v neděli večer) neexistují dlouhá čekací stání. Taxi jsou stále v pohybu. Přestože by všichni taxikáři měli používat při jízdě taxametr, v případě cizinců se často snaží prosadit několikanásobně v yšší ceny bez použití taxametru či s odvoláním na aktuální zhoršenou dopravní situaci (prší, zácpa atp.). Pokud je ve voze taxametr, je nutno trvat na jeho zapnutí. Hlavním veřejným dopravním prostředkem jsou tzv. jeepney a autobusy. Barevné jeepney zdobené podle gusta řidičů nejrůznější symbolikou jsou prodlouženými kopiemi někdejších amerických jeepů vyráběnými na Filipínách v místních dílnách. Patří mezi jedny ze známých symbolů země. V Manile dále funguje několik vzájemně nepropojených a zcela přetížených tramvajových linek LRT – MRT, přičemž na lince MRT3 dosud jezdí starší tramvaje české firmy ČKD. Využívání tramvají, jeepney a autobusů s ohledem na problematickou bezpečnost však nedoporučujeme s ohledem na možnost ozbrojených přepadení. Silniční síť je na mnoha ostrovech i na ostrově Luzon dále na sever nebo na jih od Manily nedostatečná. Výpadovku na jih Manily zajišťuje nová placená dálnice Skyway, postavená nad starší silnicí a vnitřním okruhem ve městě je často ucpaná silnice EDSA. Na jih od Manily vede placená dálnice SLEX (South Luzon Expressway) propojující dálnici Star Highway město s přístavem Batangas a na sever kratší NLEX North Luzon Expressway). Kromě auta použít dálkové klimatizované autobusy. Před nastoupením takové cesty mimo Manilu doporučujeme zejména v období dešťů se informovat předem o průjezdnosti cesty kvůli možným sesuvům půdy a kvalitě příslušné autobusové společnosti, vzhledem k možnému špatnému technickému stavu vozidel, nedodržování pravidel provozu a přestávek pro odpočinek řidiče a související nehodovost. Při cestování mimo Manilu lze na delší vzdálenost také letecké spojení. Větší města jsou dosažitelná filipínskou leteckou společností PAL nebo CEBU Pacific, případně menšími společnostmi jako jsou např. Air Asia – Zest, Asian Spirit nebo SEAIR. Existují i možnosti nájmu malého letadla případně i helikoptéry s pilotem.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Předpokladem pro zaměstnání Čechů, resp. obecně cizinců je získání pracovního povolení od Ministerstva práce a zaměstnanosti (AEP Alien Employment Permit – Department of Labour and Employment) a následně zaměstnaneckého víza (Employment Visa) od přistěhovaleckého úřadu. Pravidlem by mělo být získání povolení již v zemi původu, tedy na Velvyslanectví Filipín v Praze. Některé firmy se uchylují k nelegální praxi, kdy zaměstnanec přicestuje na turistické vízum, začne pracovat a firma v mezidobí zajišťuje patřičná povolení (a případně i uhradí potřebné pokuty za dočasně nelegálního zaměstnance, za kterého již i hradí daně a veškeré poplatky). Tento postup však důrazně nedoporučujeme, neboť může českého občana na mnoho týdnů uvrhnout do detenčního centra Imigrační policie Filipín. Proces vyřízení následně dobrovolné deportace trvá několik týdnů i měsíců a je finančně náročný. Snazší podmínky pro zaměstnání cizince mají firmy, které se zapojí do využívání speciálních ekonomických a exportních zón nebo se zapojí do realizace vládního investičního prioritního plánu (IPP). Pracovní povolení (Alien Employment Permit) Získání pracovního povolení AEP je podmíněno následujícími podmínkami vycházejícími z informace Ministerstva práce a zaměstnanosti Filipín z dubna 2014. Podrobné informace o zaměstnávání cizinců – www.ble.dole.gov.ph

Nutné dokumenty:

Žádost o pracovní povolení (Application Form for Alien Employment Permit – AEP);

Fotokopie pasu s vízem nebo certifikátem uprchlíka (Certificate of Recognition for refugees);

Pracovní smlouva / Appointment or Board Secretary's Certificate of Election (jedná se o dokument firmy informující, že jakou pozici kterou má nově nastupující pracovník zastávat);

Fotokopie povolení starosty se založením podniku nebo v případě ekonomických zón Certifikát PEZA nebo ekozóny potvrzení, že společnost pracuje v oblasti ekozóny.

Fotokopie platného pracovního povolení cizince AEP v případě, že se jedná o obnovení platnosti pracovního povolení. V některých případech může příslušný útvar ministerstva práce rozhodnout, že cizinec může filipínská firma nebo zahraniční kancelář zaměstnat v případě, že prokáže nezbytnost jeho zaměstnání tj. neexistenci ekvivalentního filipínského pracovníka. V tom případě je cizinec povinen v školit alespoň 2 Filipínce v oblasti své specializace.

Poplatky a pokuty Poplatek 8.000 PHP za pracovní povolení s roční platností nebo jeho část. Další 3.000 PHP je nutno zaplatit za každý další rok nebo jeho část. Celkový počet let nesmí přesáhnout 5 roků. Poplatek je nutno uhradit při předání žádosti o pracovní povolení V případě, že cizinec pracuje bez pracovního povolení nebo s vypršeným povolením, bude mu udělena pokuta za jeden rok nebo jeho část.

Zaměstnávání místních sil je relativně standardní, za problematické je především považováno případné propuštění, prokazování nutnosti propuštění a odstupné. Pracovní zákon zajišťuje Filipínci plat, do kterého patří nebo z kterého se počítají i následující položky:

minimální mzda (plus vyrovnávací příplatek COLA);

třináctý plat;

sociální dávky – SSS – Social Security System;

zdravotní pojištění PhilHealth;

příspěvek na fond bydlení Pag-ibig (Home Development Mutual Fund);

povinnost platit daně;

nárok na placené přesčasy a diferencíál za práci v noci.

Pro využití místní síly je nezbytná její trvalá a systematická kontrola, je nutno počítat s její nízkou pracovní efektivitou, malou samostatností a omezenou spolehlivostí. V řadě případů je plat místním silám vyplácen po polovině, tj. dvakrát do měsíce s ohledem na ne vždy velkou schopnost využití platu plánovat na celý měsíc.

5.9 Veletrhy a akce

- Thu, 09 – Sat, 11 Jun 2022 · PHILCONSTRUCT Luzon · Virtual Event, Trade Show: Building and Construction · Mabalacat, Pampanga - Online
- Thu, 16 – Sat, 18 Jun 2022 · Graphic Expo · Trade Show: Packing & Packaging, IT & Technology · SMX Convention Center, Pasay City
- Tue, 21 – Thu, 23 Jun 2022 · Philippines Marine (PHILMARINE) · Trade Show: Industrial Engineering, Power & Energy · SMX Convention Center, Pasay City
- Thu, 14 – Sat, 16 Jul 2022 · Philconstruct · Trade Show: Building & Construction · Waterfront Cebu City Hotel & Casino, Cebu - Online
- Wed, 03 – Sat 06 Aug 2022 · World Food Expo (WOFEX) · Trade Show: Food & Beverages · SMX Convention Center, Taguig City
- Tue, 23 – Thu, 25 Aug 2022 · Aquaculture Philippines (AP) · Trade Show: Agriculture & Forestry · World Trade Center Manila, Pasay City
- Wed, 24 – Fri, 26 Aug 2022 · Medical Philippines Expo (Medical Phil) · Trade Show: Medical & Pharma · SMX Convention Center, Pasay City
- Wed, 24 – Fri, 26 Aug 2022 · Livestock Philippines · Trade Show: Agriculture & Forestry · World Trade Center Manila, Pasay City
- Wed, 07 – Thu, 08 Sep 2022 · The Future Energy Show Philippines · Trade Show: Electric & Electronics; Renewable Energy; Power & Energy · SMX Convention Center, Pasay City
- Thu, 22 – Sat, 24 2022 · Interior & Design Manila · Trade Show: Home & Office · SMX Convention Center, Pasay City – Online
- Mon, 14 – Tue, 15 Nov 2022 · ASEAN Solar + Energy Storage Congress & Expo · Trade Show: Power & Energy · Okada Manila, Parañaque City
- Wed, 22 – Fri, 24 Mar 2023 · Water Philippines Expo & Conference · Trade Show: Environment & Waste; Air & Water Management · SMX Convention Center, Pasay City
- Wed, 26 – Sat, 29 April 2023 · Philippine Suppliers and Manufacturers Exhibition. · Trade Show: Electric & Electronics; Industrial Engineering; Aerospace · World Trade Center Manila, Pasay City

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR sídlí na Ayala Avenue jedné z hlavních tepen filipínského „Manhattanu“, rušné obchodní čtvrti Makati ve 30. patře mrakodrapu Rufino Pacific Tower. Mrakodrap Rufino stojí na křižovatce ulic V. A. Rufino Street (dříve Herrera Street) a Ayala Avenue. Nejbližší tramvajová stanice linky MRT 3 je nepříliš blízká stanice Ayala.. Nejlepší možností jak se k nám dostat jsou však taxi, která v Manile nejsou drahá. Při nástupu do taxi si prosím zkontrolujte, že řidič zapnul tachometr, na kterém naskočila nástupní taxa 40 pesos. Sídlo sice máme v Manile, ale pokud se dostanete do potíží jinde, tak české honorární konzuláty sídlí i v Davao a Cebu. Velvyslanectví ČR v Manile dále kromě Filipín pokrývá i tichomořské státy Nauru, Marshallovy ostrovy, Mikronésii a Palau.

Embassy of the Czech Republic Rufino Pacific Tower, 30th floor, 6784 Ayala Avenue, Makati City, 1226 Manila Telefon: +632/8111155, 8111156 (přímý bez připojení) Fax: +632/8111020 Nouzová linka: +63/9189905778 E-mail: manila@embassy.mzv.cz Provozní hodiny úřadu: pondělí – čtvrtek 08.30 – 17.30, pátek 08.30 – 14.30, úterý a středa 09.00 – 13.00, 14.00 – 16.00 úřední hodiny KO pro veřejnost: čtvrtek 09.00 – 13.00 Časový rozdíl: SEČ +7 hodin v době zimního času v ČR (GMT +8), SELČ +6 hodin v době letního času v ČR

Honorární konzulát Davao City Mr. Guilbert C. Go, honorární konzul Adresa: 5th Floor Mintrade Center Monteverde Str., cor. Sales Davao City, Philippines tel.: +63 82 234 88 88 fax: +63 82 234 99 99 mobil: +63 917 527 88 88, +63 918 91 888 88 Úřední hodiny: Po– Pá 9:00–15:00

Honorární konzulát Cebu City Honorary Consul Mark Frondoso Office of Mark Frondoso 11/F AppleOne Equicom Tower Mindanao Avenue corner Biliran Road Cebu Business Park, Cebu City 6000, Philippines mark.frondoso@fsgcapital.com Mobil: 09175 299 081 assistant Dona Saldana Mobil: (0977) 841-5551 dona.saldana@fsgcapital.com

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Nouzová linka-911

Policie – čísla pro případy nouze: 116 nebo 166

Makati City: 168

Muntlupa City: 862 26 11

Mandaluyong City: 532 21 45, 532 50 01

Pasay City: 833 8512/551 7777

Pasig City: 643 0000

Quezon City: 988 42 42

Požárníci: 426 0219,4263812

Lékařská ambulance (centrální služba na EDSA): 136 nebo 882 4150

Všeobecné informace: 114

Letiště: Manila International Airport Authority : 0917 839 62 42,877 1109 loc.2444,8777888 loc.8046

Elektřina – Meralco: 16211

Počasi Pagasa: 4342696,9264258

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Ministerstvo zahraničních věcí www.dfa.gov.ph

Ministerstvo obchodu a průmyslu www.dti.gov.ph

Centrální banka www.bsp.gov.ph

NEDA www.neda.gov.ph

Burza CP www.pse.com.ph

Filipinský statistický úřad <https://psa.gov.ph/>